

Metodické poznámky k práci s dyslektickými dětmi:

Naše učebnice je určena nejen dětem, jež mají z odborného pracoviště stanovenou diagnózu *dys*, ale i všem těm, kteří čtou bez porozumění nebo mají problémy s dokonalým zvládnutím techniky čtení, u nichž vážně schopnost analýzy, syntézy, PLO, artikulace apod. Publikace je vhodná pro první třídy obecně k nácviku i docvičování čtení po prvotním osvojení písmen a k jeho dokonalému procvičení, ve druhém ročníku pro děti s obtížemi ve čtení specifického i nespecifického charakteru, pro práci individuální i skupinovou, ale též pro nácvik čtení v domácím prostředí pod vedením rodičů.

V učebnici nejsou záměrně prováděna systematicky cvičení na rozvoj zrakové percepce, neboť ve věku, pro který je určena, se většinou musí těchto cvičení provádět velké množství a předpokládáme, že k tomuto účelu lze velmi dobře využít pracovních listů s názvem *Shody a rozdíly*.

Ve většině vstupních textů se pravidelně střídají tučně vytištěné slabiky s normálními. Účelem je imitovat práci se čtecím okénkem či záložkou. Předpokládáme však, že zadání a vstupní úkoly budou číst děti společně s terapeutem. Pokládáme za samozřejmé, že kromě čtecích okének a záložek je nezbytné používat i bzučák, takže ne vždy na práci s ním odkazujeme.

Hlavní důraz klademe na rozvoj analýzy a syntézy a na porozumění čtenému textu, což je ve vyšších ročnících základem schopnosti samostatně se čtením učit. Proto text obsahuje velké množství tajenek, doplňovaček a rébusů a do procesu osvojování čtení se zapojuje levá i pravá hemisféra.

Dětem, jež mají výrazné obtíže v určité percepčně-kognitivní oblasti, je třeba tvořivě práci s učebnicí doplňovat dalšími cvičeními se zaměřením na inkriminovanou oblast.

OBSAH:

1. Čtení trojpísmenné otevřené slabiky	7
2. Čtení slov se dvěma souhláskami uprostřed	28
3. Čtení slov se slabikotvorným r, l	39
4. Čtení slov s dě, tě, ně	56
5. Čtení slov s bě, pě, vě, mě	58
6. Čtení slov s dy, ty, ny	63
7. Čtení slov s di, ti, ni, dí, tí, ní	73
8. Čtení slov s di, ti, ni a zároveň s dy, ty, ny	74
Řešení hádanek	77
Použitá literatura	77

© PhDr. et Mgr. Zdeňka Michalová, Ph.D., 2001

Illustrations © Kamila Votoupalová, 2015

Recenze: PaedDr. Anna Kucharská

3. vydání, 2015, 1. vydání jako Základy čtení II, 2001

ISBN 978-80-7311-152-6

V ZOO

Táta s Dášou pozorují opice. Veliká opice nosí malou opici na zádech. Pak ji chová jako máma. Jiná opice se houpá. Potom se natahuje k Dáše. Dáša by ráda dala opici ořech. Ale táta to nedovolí. Říká Dáše: Nech ji! Je to zakázáno.

Čti a doplňuj vynechaná písmena.

V ZOO

T__ ta s Dá__ou p__zor__jí o__ice. V__liká opi__e n__sí m__lou o__i__i na z__d__ch. Pak ji cho__á jako m__ma. Ji__á op__ce se h__pá. Po__om se n__ta__uje k Dá__e. D__ša by r__da da__a opi__i o__ech. A__e tá__a to ne__ov__lí. Ří__á Dáše: N__ch ji! Je to za__áz__no.

Čti text napsaný menším písmem.

V ZOO

Táta s Dášou pozorují opice. Veliká opice nosí malou opici na zádech. Pak ji chová jako máma. Jiná opice se houpá. Potom se natahuje k Dáše. Dáša by ráda dala opici ořech. Ale táta to nedovolí. Říká Dáše: Nech ji! Je to zakázáno.

Otázky a úkoly:

1. Kdo šel do ZOO?
2. Co měla Dáša pro opice?
3. Spočítej počet slabik ve slovech a přehraj je na bzučáku.
4. Do tabulky vypiš z textu slova dle jejich grafické stavby:

/.	..l	...	.//.

BABIČKA

Čti a počítej, kolik slov je v každé větě. Podtrhni slova se třemi a více slabikami, přehraj je na bzučáku a utvoř s nimi věty.

Babička

Olga a Kája si hráli s míčem. Kolem šla stará babička. Najednou upadla. Kája volal na Olgu: „Tu máš míč.“ Skočil a pomáhal babičce na nohy. Olga čekala na Káju. Ptala se: „Kdo to byl? Tvá babička?“
„Ne“.
„Tak teta?“
„Také ne.“
„Nebo známá babička?“
„Vůbec ne. Byla to cizí babička. Starým lidem se má pomáhat.“

(V. Osejevová)

Svislou čarou rozděl věty na slova. Pak čti.

B a b i č k a
O l g a a K á j a s i h r á l i s m í č e m . K o l e m š l a s t a r á
b a b i č k a . N a j e d n o u u p a d l a . K á j a v o l a l n a O l g u :
„ T u m á š m í č . “ S k o č i l a p o m á h a l b a b i č c e n a n o h y .
O l g a č e k a l a n a K á j u . P t a l a s e : „ K d o t o b y l ?
T v á b a b i č k a ? “
„ N e “ .
„ T a k t e t a ? “
„ T a k é n e . “
„ N e b o z n á m á b a b i č k a ? “
„ V ů b e c n e . B y l a t o c i z í b a b i č k a . S t a r ý m
l i d e m s e m á p o m á h a t . “

Čti co nejlépe a pak si příhodu zahrajte.

Babička

Olga a Kája si hráli s míčem. Kolem šla stará babička. Najednou upadla. Kája volal na Olgu: „Tu máš míč.“ Skočil a pomáhal babičce na nohy. Olga čekala na Káju. Ptala se: „Kdo to byl? Tvá babička?“
„Ne“.
„Tak teta?“
„Také ne.“
„Nebo známá babička?“
„Vůbec ne. Byla to cizí babička. Starým lidem se má pomáhat.“

CO VOLÁ KUKAČKA

Jeden pasáček musel celé dny, každý den, od rána do večera pást ovce. Jednou už byl tak utmáčený, že se schoulil pod keř, usnul a spal jako zabítý. Než oči otevřel, jeden beránek byl zatoulaný.

Hospodyně byla zlá, křičela na pasáka, že je líný, když neumí stádo uhlídat, přikázala mu, že musí beránka najít, kdyby si měl kukadla vykukat, a ze zloby se proměnila v kukačku.

A od té doby lítá kukačka nad lesy, plačtivě volá:

„Kde jsi, beránku, ku-ku?“ A bude lítat tak dlouho, dokud se jí zatoulaný beránek neozve.

(lidová pohádka)

Do některých slov se vloudila navíc písmena. Oprav je a pak čti nahlas.

Co volá kukačuka

Jeden pasáček musel celé dny, každý den, od rána do večera pásit ovoce. Jednou už byl tak uteramácený, že se schoulil pod keř, usnul a sípal jako zabitý. Než oči otevřel, jeden beránek byl zatoulaný.

Hospodyně byla zílá, křičela na pasáka, že je líný, když neumí stádo uholídat, přikázala mu, že musí beránka najít, kdyby si měl kukadela vykoukat, a ze zloby se proměnila v kukačuku.

A od té doby lítá kukačuka nad lesy, poláčtivě volá:

„Kde jsi, beránku, ku-ku?“ A bude lítat tak dylouho, dokud se jí zatoulaný beránek neozíve.

Čti, jak nejlépe umíš.

Co volá kukačka

Jeden pasáček musel celé dny, každý den, od rána do večera pást ovce. Jednou už byl tak utrmácený, že se schoulil pod keř, usnul a spal jako zabitý. Než oči otevřel, jeden beránek byl zatoulaný.

Hospodyně byla zlá, křičela na pasáka, že je líný, když neumí stádo uhlídat, přikázala mu, že musí beránka najít, kdyby si měl kukadla vykoukat, a ze zloby se proměnila v kukačku.

A od té doby lítá kukačka nad lesy, plačtivě volá: „Kde jsi, beránku, ku-ku?“ A bude lítat tak dlouho, dokud se jí zatoulaný beránek neozve.

Otázky a úkoly:

1. S některými trojslabičnými slovy vytvoř věty.
2. Vyprávěj pohádku vlastními slovy.
3. Přečti věty, v nichž je: Hospodyně byla zlá...

A bude lítat....

...že se schoulil pod keř, ...

Najdi sedm druhů hraček.

J	A	S	C	J	P	Z	E	G	Q	K	L	N	D
A	H	S	T	A	V	E	B	N	I	C	E	B	O
S	Y	Č	G	R	L	N	C	Q	E	D	I	H	M
V	K	Y	Í	X	Á	M	E	D	V	Í	D	E	K
E	T	W	Z	M	Č	K	U	R	D	P	J	F	G
U	S	M	T	I	E	A	P	A	N	E	N	K	A
L	O	P	A	T	K	A	B	V	Z	N	J	P	W
Z	K	K	L	F	C	X	T	Y	P	Q	S	C	O